

VENDIM
Nr.22, datë 26.7.2006

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:			
Gjergj Sauli,	Kryetar	i	Gjykatës Kushtetuese
Alfred Karamuço,	Anëtar	i	“ “
Fehmi Abdiu,	Anëtar	i	“ “
Kristofor Peçi,	Anëtar	i	“ “
Vjollca Meçaj,	Anëtare	e	“ “
Xhezair Zaganjori,	Anëtar	i	“ “
Petrit Plloçi,	Anëtar	i	“ “
Sokol Sadushi,	Anëtar	i	“ “
Kujtim Puto,	Anëtar	i	“ “

me sekretare Arbenka Lalica, në datë 21.02.2006, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen me nr.14 Akti që i përket:

K E R K U E S: DREJTORIA E PERGJITHSHME E DOGANAVE, DEGA VLORE, përfaqësuar nga Avokati i Shtetit, Petrit Myftari, me autorizim.

SUBJEKT I INTERESUAR: SHPK “STEF” ME ORTAK TE VETEM PANAJOT STEFEN, përfaqësuar nga avokat Agim Gogu, me prokurë.

O B J E K T I: Shfuqizimi si i papajtueshëm me Kushtetutën i vendimit nr.736, datë 28.04.2005 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë.

Kërkuuesi ka parashtruar këto shkaqe për shfuqizimin e vendimit të mësipërm:

- Rekursi është depozituar brenda afatit ligjor të ankimit dhe Gjykata e Lartë duke mos pranuar shqyrtimi, ka zhvilluar një proces jo të rregullt ligjor;
- Dorëzimi i rekursit brenda afatit 30 ditor vërtetohet me faktin që data 28 shkurt 2004 është ditë e shtunë (ditë pushimi) dhe si rrjedhojë dorëzimi nuk mund të bëhet në këtë ditë;
- Vet Gjykata e Lartë pranon që rekursi është depozituar në gjykatë dhe se ai nuk është regjistruar në librin e pranimi të rekursit;
- Përgjegjësia dhe pasojat e mosregjistrimit në gjykatë nuk duhet të rëndojnë mbi palën që ankohet.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Kujtim Puto, përfaqësuesin e kërkuarit që kërkoi pranimin e kërkesës, përfaqësuesin e subjektit të interesuar që kërkoi rrëzimin e kërkesës, dhe bisedoi çështjen në tërësi,

V E R E N:

Gjykata e Rrethit Gjyqësor Vlorë, me vendimin nr.1609, datë 08.10.2003, ka rrëzuar padinë e Subjektit të Interesuar, ShPK “Stefa”, ngritur kundër kërkuarit, Degës së Doganës Vlorë, për pavlefshmërinë e dy titujve ekzekutivë, përkatësisht në shumat 68.480.224 lekë dhe 14.517.131 lekë.

Mbi ankimin e Subjektit të Interesuar, Gjykata e Apelit Vlorë me vendimin nr.9, datë 28.01.2004, ka ndryshuar vendimin e gjykatës së rrethit gjyqësor dhe i ka konstatuar të pavlefshëm titujt ekzekutivë për borxhin doganor të subjektit të interesuar në shumat e

lartpërmendura.

Kundër vendimit të gjykatës së apelit ka paraqitur rekurs kërkuesi dhe Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr.736, datë 28.04.2005, ka vendosur pushimin e gjykimit të çështjes në Gjykatën e Lartë me arsyetimin se rekursi, meqënëse është dorëzuar jashtë afatit, duhet konsideruar se ai mungon.

Gjykata Kushtetuese shqyrtoi paraprakisht pretendimin e subjektit të interesuar sipas cilit kërkuesi, duke qenë person juridik publik, nuk mund të pretendojë se mbron të drejta themelore, në kuptim të neneve 16, 131/f e 134 të Kushtetutës dhe si rrjedhojë nuk legjitimohet të verë në lëvizje këtë Gjykatë.

Gjykata Kushtetuese arriti në përfundimin se në rastin në shqyrtim kërkuesi, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, legjitimohet të verë në lëvizje Gjykatën Kushtetuese sepse ky legjitimim nuk kushtëzohet nga karakteri i personit juridik (publik apo privat), por nga natyra e pretendimeve që ai parashton. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave është person juridik publik, që ka pretenduar shkeljen e të drejtave procedurale që rrjedhin nga Kushtetuta. Në këtë drejtim duhet bërë dallimi midis legjitimitit të personave juridikë publikë që pretendojnë cenime të të drejtave themelore substanciale nga legjitimimi i subjekteve të së drejtës publike që pretendojnë cenime të të drejtave themelore procedurale. Shteti ose organet përbërëse të tij, me disa përjashtime, nuk mund të konsiderohen subjekte përfitues të të drejtave e lirive themelore substanciale dhe si rrjedhojë nuk legjitimohen për të vënë në lëvizje Gjykatën Kushtetuese.

Në çështjen në shqyrtim kërkuesi është person juridik publik, i paditur në gjykim, dhe pretendon cenimin e parimeve procedurale kushtetuese të ankimimit dhe të aksesit në gjykatë. Këto parime nuk mund të cenohen sepse janë elementë të së drejtës në tërësi që rrjedhin nga thelbi i shtetit të së drejtës dhe garantojnë barazinë e palëve në një proces gjyqësor. Prandaj, dhe ankimi në Gjykatën Kushtetuese për shkeljen e tyre mund të paraqitet nga çdo subjekt duke përfshirë këtu edhe personat juridikë publikë.

Këtë qëndrim ka mbajtur edhe Gjykata Kushtetuese Gjermane, në çështje të ngjashme. Në vendimin e datës 02.05.1967, lidhur me të drejtën për t'iu drejtuar gjykatës dhe të drejtën për një proces të rregullt ligjor shprehet: "... këto dispozita procedurale nuk bëjnë pjesë në përmbajtjen e nenit 19 të Kushtetutës (e njëjtë me përmbajtjen e neneve 16 e 17 të Kushtetutës shqiptare – sh.im) ato nuk përmbajnë të drejta individuale, por parime të së drejtës procedurale, të cilat duhet të respektohen në çdo proces dhe të shfrytëzohen nga çdo subjekt që në bazë të normave procedurale mund të konsiderohet palë në proces ose preket në mënyrë të drejtpërdrejtë nga procesi. Në një proces gjyqësor çdo subjekt pjesëmarrës në të i nënshtrohet njëlloj juridiksionit vendimmarrës të gjykatës. Të drejtat procedurale duhet t'i vihen në dispozicion pjesëmarrësve në proces duke respektuar parimin e barazisë së armëve".¹

Lidhur me pretendimet e palës kërkuese, Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave, Gjykata Kushtetuese konstaton se Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë duke pushuar çështjen me arsyetimin se mungon ankimi, i ka cenuar atij të drejtën e ankimit dhe të drejtën për pranim të shqyrtimit të çështjes në atë gjykatë (e drejta e aksesit në gjykatë).

Rezulton se kërkuesi ka bërë rekurs kundër vendimit nr.9, datë 28.01.2004 të Gjykatës së Apelit Vlorë me të cilin janë konstatuar si të pavlefshëm titujt ekzekutivë për borxhin doganor të subjektit të interesuar. Rekursi i paraqitur në gjykatë mban datën e përpilimit 27.02.2005, ndërsa administrata gjyqësore ndonëse e ka marrë rekursin, ka shënuar si datë pranimi datën 28.02.2005, që është ditë e shtunë, pra, ditë pushimi që zyrtarisht nuk funksionojnë institucionet.

Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, duke pranuar si ditë paraqitjeje datën 28.02.2005, e konsideron jashtë afatit dorëzimin e rekursit në gjykatë.

Lidhur me këtë qëndrim, Gjykata Kushtetuese konstaton se e drejta e ankimit ashtu si edhe ajo e aksesit në gjykatë nuk mund t'i cenohen kërkuetit për shkaqe që rrjedhin nga mangësitë apo gabimet në veprimtarinë e vetë organeve shtetërore. Kështu konkretisht vetë

¹ Vendim i Gjykatës Kushtetuese Federale Gjermane Bverf GE 21, 362 (373)

Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë megjithëse ka pranuar se rekursi është paraqitur në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Vlorë në ditë pushimi, se ai mban siglën e punonjësit të gjykatës të ngarkuar me pranimin e rekurseve dhe se administrata gjyqësore nuk e ka evidentuar këtë dorëzim rekursi në regjistrat e veta, në vend që të pranonte shqyrtimin e rekursit në seancë gjyqësore e refuzon atë duke i mohuar kërkuarit të drejtën e ankimit dhe atë të aksesit në Gjykatën e Lartë.

Duke u nisur nga sa më sipër, Gjykata Kushtetuese arriti në përfundimin se rekursi duhet konsideruar se është paraqitur në afat dhe si rrjedhojë duhet pranuar për shqyrtim.

PËR KËTO ARSYE;

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të nenit 72 e vijues të ligjit nr.8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

V E N D O S I :

- Shfuqizimin si antikushtetues të vendimit nr.736, datë 28.04.2005 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë;
- Dërgimin e çështjes për shqyrtim në Kolegjin Civil të Gjykatës së Lartë.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi me botimin në Fletoren Zyrtare.

MENDIMI I PAKICES

Kemi mendimin se kërkesa e Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave, dega Vlorë, duhej të rrëzohej për këto shkaqe:

1. Nga provat që ndodhen në dosje, rezulton se rekursi i paraqitur nga kërkuari mban siglën e punonjësit të gjykatës të ngarkuar me këtë detyrë datë 28.02.2004, kur afati i fundit për dorëzimin e tij ishte data 27.02.2004.

Siç del edhe nga arsyetimi i vendimit të Gjykatës së Lartë, kërkuarit iu la detyrë nga kjo Gjykatë që të vërtetojë pretendimin se e ka paraqitur rekursin brenda afatit ligjor, por ai nuk e ka bërë një gjë të tillë. Në këto rrethana, Gjykata e Lartë, duke iu referuar nenit 476 të Kodit të Procedurës Civile, me të drejtë ka konkluduar se rekursi është paraqitur jashtë afatit e për rrjedhojë e ka konsideruar se ai mungon.

Duke qenë çështja si më sipër, kur Gjykata e Lartë ka bërë vlerësim të provave dhe ka arritur në një përfundim të caktuar, nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese që me një vlerësim tjetër të arrijë në përfundim të kundërt.

Veç kësaj, mënyra se si shumica arsyeton vendimin e saj, nuk qëndron, pasi nga materialet e çështjes konkrete nuk rezulton që Gjykata e Lartë të jetë mbështetur në prova të dyshimta pasi rekursi i dorëzuar me shënimin përkatës jo vetëm që nuk është goditur për falsitet, por nuk ka asnjë të dhënë për të dyshuar për rregullsinë e tij.